
Startvansker

PETTER GJERSVIK

petter.gjersvik@medisin.uio.no

Petter Gjersvik er medisinsk redaktør i Tidsskriftet og professor ved Institutt for klinisk medisin, Universitetet i Oslo.

Tidsskriftet publiserer gjerne artikler basert på studentoppgaver. Veileder må ta ansvar for at manuskriptet er godt nok for innsendelse.

Foto: Einar Nilsen

Som ung assistentlege med faglige ambisjoner hadde jeg skrevet mitt første manuskript ment for publisering i et vitenskapelig tidsskrift. Teksten var kvernet og omskrevet en rekke ganger, så da jeg la manuskriptet (i papirformat – dette var i førdigital tid) i posthyllen til en av avdelingens professorer, regnet jeg med å få anerkjennelse og noen få forslag til forbedringer tilbake. Manuskriptet var i mine øyne praktisk talt klart for innsendelse. Men slik gikk det ikke. Tvert imot kom manuskriptet tilbake med utallige overstrykninger, tilføyelser og kommentarer i marginen – alt skrevet med rødt blekk. Det så ut som et blodbad.

Jeg er ikke alene om å ha opplevd dette. Slike opplevelser kan være vanskelige å takle, for mange av oss vil oppfatte oss selv som ganske flinke til å skrive. Omfattende kritikk kan være vanskelig å akseptere, selv når den er ledsaget av konstruktive råd (1). Nøkkelen ligger i å innse at det å skrive en vitenskapelig artikkel er noe annet enn å skrive norsk stil, blogginnlegg, journalnotater, henvisninger og notater til internt bruk (2). Å skrive for publisering i et medisinskvitenskapelig tidsskrift innebærer andre og høyere krav til form, presisjon og klarhet (3, 4).

Tidsskriftet publiserer gjerne artikler skrevet av studenter og unge leger, og vi mottar mange manuskripter skrevet av medisinstudenter med deres veiledere som sisteforfatter. De fleste av dem er basert på en obligatorisk prosjektoppgave i medisinstudiet; andre kan være selve prosjektoppgaven, slik fakultetenes retningslinjer, bl.a. i Oslo, åpner for (5). Noen av dem er blitt til riktig gode artikler – én fikk sågar pris for beste oversiktsartikkel publisert i Tidsskriftet i 2015 (6). Likevel er mange av manuskriptene for svake eller uferdige til at man kan ta fatt på en møysommelig og tidkrevende revisjonsprosess. Vårt inntrykk er dessverre at noen veiledere ikke har bidratt i tilstrekkelig grad før manuskriptet sendes inn. Slike manuskripter må derfor ofte refuseres.

Manuskripter fra medisinstudenter er gjerne basert på enkle observasjonsstudier – man gjør opp et materiale, som det heter – eller på en litteraturstudie om et avgrenset tema. Det er avgjørende at veileder er aktivt med helt fra starten av prosessen – fra formulering av forskningsspørsmål, litteratursøk og metodevalg. Utarbeidelsen av tekst må skje parallelt med datainnsamling, tolkning og diskusjon, der veileder gir råd, kontrollerer, retter og forbedrer etter behov. Egne og andres forskningsfunn må tolkes og settes inn i en sammenheng. Dette stiller krav til nyanserte formuleringer og dempete konklusjoner, noe som kan være uvant for mange studenter. Veileder må kort og godt være manuskriptets fødselshjelper. Tidsskriftets oppgave er å gjøre prosessen så smidig og smertefri som mulig og å bidra med konstruktive tilbakemeldinger om hvordan manuset kan gjøres enda bedre. Alt er vanskelig første gang man prøver. Dette gjelder også for forfattere av tidsskriftartikler.

Ved innsendelse av manuskripter som er basert på en allerede innlevert prosjektoppgave, bør publiseringen av prosjektoppgaven i fakultetets nettarkiv klausuleres, dvs. utsettes inntil den vitenskapelige artikkelen er publisert (5). Dette må gjøres for å unngå refusjon med henvisning til tidsskriftenes forbud mot dobbeltpublisering – ingen seriøse tidsskrifter aksepterer manus eller forskningsdata som allerede er publisert andre steder.

Ikke alle medisinstudenter skal bli forskere, men alle leger må forholde seg til forskning og vitenskapelige artikler. Å skrive en prosjektoppgave eller et manuskript for publisering i et medisinskvitenskapelig tidsskrift er derfor en viktig del av medisinstudiet (2, 5). Å få hjelp til å skrive et manuskript og å få det vurdert av redaktører og fagvurderere er en god erfaring for alle studenter uavhengig av valg av spesialitet og videre karriere. Gode skriveråd er lett tilgjengelige (3, 4), og redaksjonen tar gjerne imot flere gode manuskripter fra medisinstudenter. Lykke til!

LITTERATUR

1. Gjersvik P. Hvorfor er tilbakemelding så vanskelig? Tidsskr Nor Legeforen 2014; 134: 591. [PubMed][CrossRef]
2. Gjersvik P. Å skrive må læres. Tidsskr Nor Legeforen 2017; 137. doi: 10.4045/tidsskr.17.0537. [PubMed][CrossRef]
3. Hall GM. red. How to write a paper. 5. utg. London: BMJ Books, 2012.
4. Nylenna M. Publisere og presentere. Medisinsk fagformidling i teori og praksis. 2. utg. Oslo: Gyldendal Akademiske, 2015.
5. Det medisinske fakultet. Universitetet i Oslo. MED5090 – Retningslinjer for prosjektoppgaven.
<https://www.uio.no/studier/emner/medisin/med/MED5090/retningslinjer-prosjektoppgaven/index.html> (5.2.2019).
6. Møllersen MV, Norgård H, Spigset O et al. Hjerte, smerte - kardiovaskulær sikkerhet og ikke-steroid antiinflammatoriske midler. Tidsskr Nor Legeforen 2015; 135: 542–6. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 8. april 2019. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.19.0257

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. mars 2026.